

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

ZA 2025 r.

CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

W POŁAŃCU

Kwiecień 2026

WPROWADZENIE

Obowiązek corocznego przedstawienia Radzie Miejskiej sprawozdania z działalności Centrum Usług Społecznych w Połańcu, zwanego w sprawozdaniu „Centrum” lub zamiennie „CUS”, wynika z art. 18 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Centrum zostało utworzone na mocy Uchwały nr XII/91/2024 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Centrum Usług Społecznych w Połańcu poprzez przekształcenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu oraz nadania jej statutu.

Celem działalności Centrum jest zaspokojenie potrzeb wspólnoty samorządowej Gminy Połaniec w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, a także zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych. Powołanie naszej jednostki wynikało z chęci skutecznego reagowania na współczesne wyzwania oraz ciągłego rozwoju polityki społecznej w gminie. Osiągamy to w szczególności poprzez wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i podnoszenie standardów dotychczas udzielanej pomocy. Naszym nadrzędnym dążeniem jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu. Wierzymy, że podejmowane przez Centrum inicjatywy i wprowadzane innowacje pozwolą nie tylko skutecznie rozwiązywać bieżące problemy naszej społeczności, ale przede wszystkim stworzą warunki sprzyjające jej wszechstronnemu rozwojowi.

Centrum realizowało zadania własne i zlecone Gminy Połaniec w obszarze pomocy społecznej oraz szeroko rozumianej polityki społecznej, w tym w zakresie wsparcia rodziny, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, świadczeń pielęgnacyjnych, oraz działań wspierających rodziny, osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. Równolegle wdrażano projekty współfinansowane ze środków krajowych i unijnych.

Rok miniony był okresem intensywnej pracy, zaangażowania zespołu oraz dynamicznego rozwoju projektów mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców naszej gminy.

Zgodnie z art. 14 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, w naszej codziennej pracy kierujemy się następującymi zasadami:

1. **Zasada powszechności** – gwarantowanie dostępu do usług społecznych wszystkim osobom uprawnionym.
2. **Zasada podmiotowości** – działanie w trosce o najwyższe dobro klientów, z pełnym poszanowaniem ich godności, podmiotowości i poczucia bezpieczeństwa.
3. **Zasada jakości** – zachowanie ustalonych standardów jakości usług społecznych.
4. **Zasada kompleksowości** – elastyczne dostosowywanie oferty do realnych potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem różnych etapów życia i specyficznych sytuacji rodzinnych.
5. **Zasada współpracy** – budowanie transparentnych i partnerskich relacji z administracją publiczną, organizacjami pozarządowymi, placówkami medycznymi oraz podmiotami prywatnymi – w duchu efektywności i uczciwej konkurencji.
6. **Zasada pomocniczości** – podejmowanie działań zmierzających do rozszerzenia oferty usług społecznych, przy wykorzystaniu potencjału podmiotów realizujących usługi społeczne na obszarze działania centrum, mając na względzie potrzeby wspólnoty samorządowej;
7. **Zasada wzmacniania więzi społecznych** – dążenie do wzmocnienia więzi społecznych oraz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej.

Centrum Usług Społecznych w Połańcu świadczy pomoc na rzecz mieszkańców Gminy w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- 4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- 5) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych
- 6) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
- 7) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
- 8) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego
- 9) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy

- 10) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości
- 11) Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- 12) Ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- 13) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- 14) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- 15) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- 16) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 17) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- 18) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 19) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
- 20) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- 21) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- 22) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- 23) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 24) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- 25) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- 26) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne
- 27) Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 28) Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028
- 29) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- 30) Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej
- 31) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- 32) Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych
- 33) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- 34) Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego

CUS realizował również zadania wynikające z programów rządowych i funduszy:

- Program rządowy „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2024-2028
- Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”
- Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 – Fundusz Solidarnościowy
- Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 – Fundusz Solidarnościowy
- Program „Asystent rodziny w 2025” - Fundusz Pracy
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025
- Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”
- Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2024-2027”
- Program Ośłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć” – edycja 2025
- Projekt pn. „Placówka Wsparcia Dziennego Marzenia i Pasje” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne Działanie 09.05 Wspieranie rodzin oraz pieczy zastępczej, numer projektu: FESW.09.05-IZ.00-0028/23
- Projekt pn. „Centrum Usług Społecznych w Połańcu” realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne. Działanie 09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych – Centra Usług Społecznych

Dokumenty programowe wyznaczające długofalowe przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie mieszkańcom warunków przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu to:

- 1) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połaniec na lata 2021-2027
- 2) Program Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Połaniec na lata 2025-2027
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Połaniec na lata 2024-2030

Centrum podejmowało wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług

Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na 31.12.2025r. :

Lp.	Stanowisko	Ilość osób
1	Dyrektor, Organizator Usług Społecznych	1
2	Zastępca, stanowisko ds. organizacyjnych, kadr i płac	1
3	Główny Księgowy	1
4	Organizator Pomocy Społecznej	1
5	Księgowy	1
6	Stanowisko ds. organizacyjnych	1
7	Stanowisko ds. świadczeń z pomocy społecznej	2,5 etatu
8	Stanowisko pracownika socjalnego w tym: Specjalista pracy socjalnej pracownik socjalny	6 w tym 5 etatów 3 3 w tym 2 etaty
9	Stanowisko usług opiekuńczych w tym: zatrudnienie w ramach interwencyjnych	11 tym 8,75 etatu 2
10	Stanowisko instruktora terapii zajęciowej	1
11	Wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych, funduszu alimentacyjnego	1,5 etatu
12	Stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych	0,5 etatu
13	Asystent rodziny	2
14	Stanowisko ds. programów i projektów	1
15	Goniec	1 w tym 0,5 etatu
16	Stanowisko ds. koordynacji usług	0,5 etatu
17	Koordinator Indywidualnych Planów Usług Społecznych	2
18	Organizator Społeczności Lokalnej	1
19	Kierowca	1
	RAZEM	36 osób

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań Centrum Usług Społecznych w Połańcu jest posiadanie zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

W związku z przekształceniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych nastąpiło rozszerzenie zakresu realizowanych zadań oraz wprowadzenie nowego modelu organizacji i świadczenia usług społecznych na rzecz mieszkańców gminy.

Centrum Usług Społecznych, obok realizacji ustawowych zadań z zakresu pomocy społecznej, podejmuje działania mające na celu koordynowanie i rozwijanie usług społecznych w środowisku lokalnym, odpowiadając na zróżnicowane potrzeby mieszkańców co wiąże się z koniecznością stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników oraz poszerzania ich wiedzy i kompetencji. Rosnące wymagania stawiane pracownikom wymagają systematycznego doskonalenia zawodowego kadry oraz podnoszeniu poziomu wykształcenia. Działania te mają na celu zapewnienie wysokiej jakości realizowanych usług oraz skuteczne odpowiadanie na potrzeby mieszkańców w obszarze pomocy społecznej i innych usług społecznych.

Rozwój kompetencji zawodowych w ramach dokształcania zawodowego odbywał się w 2025 r. poprzez udział pracowników w bezpłatnych i płatnych szkoleniach, konferencjach oraz wizytach studyjnych, zgodnie z potrzebami.

Łącznie pracownicy CUS w Połańcu skorzystali z 38 szkoleń, 3 konferencji i 1 wizyty studyjnej.

Udział pracowników w szkoleniach, konferencjach i wizytach studyjnych ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy, rozwój umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań, a także profesjonalizmu i fachowości w funkcjonowaniu Centrum Usług Społecznych w Połańcu, dbając przy tym o racjonalne wykorzystanie środków publicznych.

ZADANIA Z ZAKRESU USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowym celem działalności Centrum Usług Społecznych w Połańcu zgodnie z obowiązującym statutem jest: zaspokojenie potrzeb wspólnoty samorządowej Miasta i Gminy Połaniec w zakresie określonych usług społecznych, a także umożliwienie osobom i rodzinom przewycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości; podejmowanie działań wspierających osoby i rodziny w

wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka; pomoc w doprowadzeniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, w miarę możliwości Centrum. Podstawową zaś przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której osoba/rodzina nie można przezwyciężyć mimo wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ustawy.

KRYTERIUM DOCHODOWE UPRAWNIAJĄCE DO KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2025 R.

- dla osoby samotnie gospodarującej – 1010 zł
- dla osoby w rodzinie – 823 zł
- maksymalna kwota zasiłku stałego – wynosi 1 229 zł
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – wynosi 459 zł

Pomocy udzielano osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Ponadto w 2025 r. do 200% [czyli 1 646,00 zł na osobę w rodzinie oraz 2 020,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej] zostały podwyższone kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w

domu"na lata 2024 – 2028.

Od 12 lutego 2024 r. do 265% [czyli 2 180,95 zł na osobę w rodzinie oraz 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej] podwyższono kwoty kryterium dochodowego dla osób / rodzin korzystających z pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027.

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania w 2025:

Rodzaj wydatku	Ogółem	Środki własne	Dotacje
Opłata za DPS	961 059,45	961 059,45	0
Rodziny zastępcze i Rodzinny Dom Dziecka	104 235,11	104 235,11	0
Wspieranie rodziny	226 498,49	146 138,16	80 360,33
Świadczenia rodzinne	4 082 835,98	0	4 082 835,98
Fundusz alimentacyjny	141 448,76	0	141 448,76
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	8 000,00	0	8 000,00
Świadczenie opiekuńcze ZDO	8 580,00	0	8 580,00
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	0	0
Świadczenie rodzicielskie	77 844,90	0	77 844,90
Skł. na ubezpie. społ. podopiecznych	603 400,21	0	603 400,21
Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i FA	176 305,60	26 030,00	150 275,60
Skł. na ubezpie. zdrowotne podopiecznych	136 487,82	0	136 487,82
Zasiłki okresowe	270 885,00	32 174,63	238 710,37
Zasiłki celowe i zasiłki specjalne celowe	57 660,06	57 660,06	0

Pomoc rzeczowa	47 157,74	47 157,74	0
w tym schronisko	15 991,45	15 991,45	
Zdarzenia losowe	0	0	0
Koszt obsługi dodatków mieszkaniowych	45 919,47	45 919,47	0
Zasiłki stałe	399 665,52	0	399 665,52
Utrzymanie CUS	2 196 415,81	1 669 972,86	526 441,95
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	881 616,70	674 248,90	207 367,80
Program „Posiłek w szkole i w domu”	330 000,00	89 100,00	240 900,00
Karta Dużej Rodziny	565,62	0	565,62
Koszty obsługi świadczeń wychowawczych	2 000,00	0	2 000,00
Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	14 251,05	0	14 251,05
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	56 793,90	10 802,38	45 991,52
Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2025	733 204,91	0	733 204,91
Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2025	70 458,58	0	70 458,58
Pozostała działalność Zakup licencji	7 334,49	0	7 334,49
Program „Korpus Wsparcia Seniora” na 2025 rok	20 781,00	10 595,00	10 186,00

Projekt „Placówka Wsparcia Dziennego „Marzenia i Pasje””	607 621,26	33 750,00	573 871,26
Projekt „Centrum Usług Społecznych w Połańcu”	1 323 211,50	90 923,24	1 232 288,26
Razem	13 592 238,93	3 999 767,00	9 592 470,93

Centrum Usług Społecznych w Połańcu udziela pomocy finansowej w ramach zadań własnych oraz zadań zleconych. Pomoc materialna stanowi formę wsparcia rodziny i ma na celu uzupełnienie dochodów wszędzie tam, gdzie własnymi siłami i możliwościami korzystający z pomocy społecznej nie są w stanie sami zaspokoić swoich podstawowych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej zgodnie z ustawą dzielą się na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej finansowane z budżetu państwa oraz zadania własne gminy finansowane z budżetu gminy, przy czym niektóre zadania własne dofinansowywane są przejściowo z budżetu państwa.

Liczba osób i rodzin objętych pomocą w 2025 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) – bez świadczeń rodzinnych oraz środków z rehabilitacji społecznej.	331	260	458
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej	X	288	489
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	47	66

Powody przyznania pomocy

Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2025r. była długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocie oraz ubóstwo. Sytuacja tych osób i rodzin nabiera cech trwałości, przyczyniając się do długotrwałego pozbawienia możliwości korzystania z dóbr i usług, a tym samym prowadzi do wykluczenia społecznego.

Poniżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie przesłanki, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo		66	137
Sieroctwo		x	x
Bezdomność		2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa		22	108
w tym: wielodzietność		17	90
Bezrobocie		67	160
Niepełnosprawność		134	211
Długotrwała lub ciężka choroba		224	355
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego		108	248
W tym:	Rodziny niepełne	32	82
	Rodziny wielodzietne	12	66
Przemoc w rodzinie		5	17
Alkoholizm		37	60
Narkomania		X	X
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		3	3
Zdarzenie losowe		0	0

Rodzaje świadczeń z ustawy o pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny,

a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością. Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Ilość świadczeń	Koszt świadczeń
Zasiłki celowe, celowe specjalne, pomoc w naturze w tym: zasiłki celowe w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	342	190	X	389 548
	264	149	678	271 008
Zdarzenia losowe	0	0	0	0
Zasiłki okresowe	204	85	437	270 885
Zasiłki stałe	37	34	338	399 666
Pomoc rzeczowa w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	24	19	x	20 271
Pomoc w formie posiłku z programu „Posiłek w szkole i w domu”	135	32	6 572	32 626
Pomoc w formie posiłku z programu „Posiłek w szkole i w domu” w ramach programu osłonowego „Gorący posiłek”	X	14	924	4 620

Zasiłki celowe, celowe specjalne, pomoc w naturze i zdarzenia losowe

Zasiłki celowe w minionym roku przyznawano na zaspokojenie podstawowych potrzeb – m.in. na

zakup żywności, leków i leczenia, opału, odzieży i obuwia, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

Zasiłki specjalne celowe przyznawano w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W celu przeciwdziałania marnotrawienia przyznanych środków część osób, głównie nadużywające alkoholu lub marnotrawiące przyznaną pomoc, nie otrzymywało pomocy w gotówce, lecz realizowało ją w sklepie spożywczym oraz realizowało recepty w aptece na terenie miasta.

Udzielenie schronienia

Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2025r. opłatę na pobyt w schronisku dokonano za 2 osoby bezdomne na kwotę 15 850,00 zł.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje osobom i rodzinom bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie.

W 2025 roku przyznano 437 świadczeń 85 rodzinom.

Zasiłek stały

Zasiłek stały to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy i spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Maksymalna kwota zasiłku stałego – wynosi 1 229 zł.

W 2025 roku pobierało 34 osoby zasiłek stały.

Posiłki i zasiłki celowe realizowane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Formami wsparcia w ramach Programu są:

- posiłek,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy),
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

MODUŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. W 2025r. dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 było prowadzone w 6 punktach żywieniowych. Z posiłków opłacanych przez gminę skorzystało 32 rodziny w tym 66 dzieci.

W ramach programu osłonowego „Gorący posiłek” w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Centrum Usług Społecznych właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznanie tej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z tej formy skorzystało 14 dzieci.

MODUŁ DLA OSÓB DOROSŁYCH. Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Domy Pomocy Społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt/ burmistrz/prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępnymi). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

W 2025 r. w domach pomocy społecznej przebywało 26 osób, w tym z kosztem Gminy 23 osoby. Koszt jaki Gmina Połaniec poniosła z tego tytułu wyniósł 961 059,45zł. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej osób zobowiązanych do alimentacji wyniosły 104 239,02 zł.

Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to jedna z form pomocy udzielane w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z niej skorzystać osoby z niepełnosprawnościami, a także osoby chore krótkoterminowo albo przewlekłe, osoby starsze i osoby samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób, które wspólnie z nią mieszkają (np. równie chory współmałżonek) i

innych członków rodziny, tzw. Wstępnych i zstępnych, czyli dzieci, wnuków czy też dalszej rodziny. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych CUS w środowisku i klimacie domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku swojego życia w obcym miejscu. Opiekunki w większości są osobami z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Niejednokrotnie akceptacja ze strony podopiecznych jest tak duża, że traktowane są jak najbliżsi członkowie rodziny, a w przypadku osób samotnych często stają się nieformalnymi członkami rodziny. Istotną sprawą przy realizacji pomocy i opieki na rzecz potrzebującego jest poszanowanie godności osobistej, traktowanie z szacunkiem i poszanowaniem każdego człowieka.

W 2025 r. usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki zatrudnione w tut. CUS. Usługami opiekuńczymi objęto 41 osób, dla których zrealizowano 8983 godzin usług, a wydatki gminy z tytułu realizacji tego zadania to kwota 798 106,90 zł. Dochody z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze wyniosły 69 856,06 zł.

Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje uchwała Nr XLV/299/13 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego i całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. CUS realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych oraz dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym autyzmem.

W 2025 r. z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 4 dzieci i 3 osoby dorosłe, dla których zrealizowano 990 godzin usług. Jest to zadanie zlecone, finansowane z budżetu państwa. CUS otrzymał i wydatkował na powyższe zadanie 83 509,80zł.

Praca socjalna

W związku z tym, iż pomoc społeczna polega w szczególności na pracy socjalnej do głównych zadań zatrudnionych w CUS pracowników socjalnych należało jej świadczenie. W 2025 r. pomocy w formie pracy socjalnej udzielono łącznie 288 rodzinom, w których zamieszkiwało 489 osób, w tym wyłącznie pracą socjalną (bez udzielania innych świadczeń) objęto 47 rodzin (66 osób).

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Pracę socjalną świadczy się klientom korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej np. w formie zasiłków, jak również osobom i rodzinom wykazującym potrzebę rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, ponieważ polega m.in. na przekonaniu klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc. Warunkiem pozytywnych zmian jest świadomość klienta, że on sam musi się w ten proces zaangażować.

Celem prowadzonej pracy socjalnej była pomoc osobom i rodzinom w ich funkcjonowaniu w środowisku społecznym, w rozwijaniu lub w wzmacnianiu ich aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej. Praca socjalna to zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji są zasady pracy socjalnej, w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności. Nawiązanie relacji z osobą lub rodziną jest kluczowym elementem procesu pomocowego i decyduje o skuteczności pracy socjalnej. Etapy metodycznego postępowania w pracy socjalnej to kolejno: diagnoza i ocena, wyznaczenie celów działania, opracowanie planu działania i budowanie indywidualnego pakietu usług, realizacja planu działania, systematyczna ewaluacja działań oraz ewaluacja końcowa. W ramach pracy socjalnej podejmuje się liczne działania mające na celu poprawę jakości życia osób i rodzin m. in. wspieranie, towarzyszenie, udzielanie poradnictwa specjalistycznego, diagnozowanie,

wyjaśnianie, wyznaczanie celów i planowanie działań, poszerzanie oferty pomocowej, monitorowanie realizacji działań i podejmowanie interwencji.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej:

- rozpoznawanie i ustalanie potrzeb w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin dysfunkcyjnych, które z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, bezdomności, narkomanii lub innych okoliczności, znalazły się w trudnej sytuacji życiowej,
- informowanie osób i rodzin o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy m.in. możliwości uzyskania świadczeń rodzinnych, alimentów płaconych z funduszu alimentacyjnego, podwyższenia alimentów, uzyskania dodatku mieszkaniowego i innych form pomocy,
- motywowanie klientów do dokonywania rejestracji w urzędzie pracy (a następnie jej utrzymania),
- motywowanie do podjęcia pracy stałej lub dorywczej, wykonywania prac społecznie użytecznych, do uczestnictwa w programach aktywizujących oraz motywowanie do uczestnictwa w kursach, szkoleniach podwyższających kwalifikacje bądź umożliwiających nabycie nowych umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy,
- kierowanie m.in. osób bezrobotnych do uczestnictwa w projektach i kursach,
- monitorowanie w okresie jesienno-zimowym miejsc przebywania osób samotnych,
- prowadzenie i udział w grupach diagnostyczno – pomocowych powoływanych do rozwiązywania problemów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- pomoc osobom i rodzinom w rozwiązywaniu problemów wynikających z wystąpienia przemocy w rodzinie m.in. poprzez uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”, kierowanie do Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz rodzin, osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc,
- współpraca z dzielnicowymi poprzez wspólne wizyty w środowisku, monitorowanie rodziny, w której występuje problem przemocy lub zagrożonej przemocą,
- kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Połańcu i programów realizowanych przez Centrum,
- udzielanie informacji o możliwości i formach leczenia odwykowego, wskazywanie

- konkretnych poradni,
- udzielanie pomocy zapewniającej opiekę oraz informowanie o zasadach udzielania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i kierowania do domu pomocy społecznej,
 - wyjaśnianie zasad kierowania wniosku do sądu o umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody,
 - pomoc w kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, w celu uzyskania stypendiów; do sądów i komorników oraz działu świadczeń rodzinnych - w celu uzyskania alimentów, nabycia uprawnień do zasiłków rodzinnych wraz dodatkami, a także uzyskania różnych dodatków,
 - motywowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia specjalistycznego leczenia psychiatrycznego, pomoc w realizacji postanowień sądu w sprawie przyjęcia osoby chorej do szpitala psychiatrycznego,
 - informowanie o możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy przy znoszeniu barier architektonicznych, dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
 - monitorowanie funkcjonowania w środowisku lokalnym osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych przy współpracy z pielęgniarką, lekarzem rodzinnym; umawianie domowych wizyt lekarskich na prośbę podopiecznych,
 - pomoc w formie przyznania prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych osobom nieubezpieczonym,
 - wnioskowanie o przydzielenie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych asystenta rodziny,
 - kontakt z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami, lekarzami rodzinnymi, najbliższą rodziną, sąsiadami celem poprawy funkcjonowania osoby bądź rodziny w środowisku,
 - występowanie z wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
 - podejmowanie interwencji w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób, szczególnie w sprawach dotyczących małoletnich, osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych oraz z zaburzeniami psychicznymi, poprzez wzywanie funkcjonariuszy Policji, a także innych służb, jak np. lekarza rodzinnego, pogotowia ratunkowego; kontakt z sądami,
 - wydawanie skierowań w celu uzyskania żywności w ramach POPŻ,
 - wskazywanie rodzicom podmiotów, w których mogą uzyskać diagnozę rozwoju i

- rehabilitacji dzieci,
- współpraca z pedagogami ze szkół celem objęcia wsparciem dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
 - motywowanie rodziców do występowania do poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu wydania opinii psychologiczno-pedagogicznej dziecku,
 - monitorowanie funkcjonowania osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w środowisku społecznym, szczególnie w okresie zimowym,
 - pomoc w uzyskaniu uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych,
 - składanie do sądu wniosków o objęcie rodzin nadzorem kuratora oraz o umieszczenie osób wymagających całodobowej opieki w domu pomocy społecznej bez ich zgody,
 - praca socjalna realizowana była również w oparciu o kontrakt socjalny, który służy wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów życiowych

W 2025r. sporządzono **21** kontraktów z liczbą osób **62**.

Praca socjalna była możliwa dzięki współpracy m.in. z takimi instytucjami jak: Spółdzielnia Mieszkaniowa, Przychodnia Zdrowia, szpitale, apteki, Sądy Rejonowe, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, placówki oświatowe, poradnie, Rejon Energetyczny, ZUS, KRUS, Urząd Miasta i Gminy, „Caritas”, Warsztat Terapii Zajęciowej, SCUW, Zespół Szkół, Hostel „Wspólnota”.

Standardy ochrony małoletnich

W dniu 15 lutego 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Dz.U.2026 t.j.), która określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany przewidują, w stosunku do podmiotów określonych w art.22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich obowiązek opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletnich. Procedura ta jest elementem systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem,

stanowiącym formę zabezpieczenia ich praw. W tym dokumencie ujęto zbiór zasad, procedur i sposobu podejmowania interwencji, dokumentowania oraz ustalania planu wsparcia małoletnim.

Standardy Ochrony Małoletnich określają najważniejsze założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich. Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Połańcu został zapoznany z powyższym dokumentem oraz przygotowany do stosowania zawartych w nim postanowień. Treść dokumentu została udostępniona na stronie internetowej CUS w wersji zupełniej, jak również w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

PROGRAMY I PROJEKTY

Program rządowy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025

Centrum Usług Społecznych przystąpił do realizacji rządowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2025, współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego otrzymanych od Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Program miał na celu wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz dzieci od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia posiadających orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Program zapewnia usługi asystencji osobistej świadczone Uczestnikom przez asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, mające na celu wspieranie Uczestników Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. W szczególności usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta w różnych sferach życia, w tym: w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej, w prowadzeniu

gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie, w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania, w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Usługi asystenckie realizowane były bezpłatnie w miejscu zamieszkania dla 94 Uczestników dla których zrealizowano 16 489 godzin usług. W ramach realizacji Programu CUS Połaniec zatrudnił 29 osób na umowę zlecenie.

Środki na sfinansowanie Programu pochodziły w 100% z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z Funduszu Solidarnościowego.

Ogólna liczba osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie	w tym (z kol. 1)			Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu	Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu	Łączna kwota zwrotu niewykorzystanych środków na realizację Programu z Funduszu Solidarnościowego wraz z odsetkami bankowymi
	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie	Liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi asystenckie	Liczba dzieci w wieku do 16 r.ż.				
1	1a	1b	1c	2	3	4	5
94	59	32	3	16 489	754 848,96	733 204,91	27 803,27

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Gmina Połaniec/Centrum Usług Społecznych w Połańcu w ramach środków z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w 2025r. pozyskała dofinansowanie w kwocie 76 251,12 zł na realizację programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2025.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o

rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Usługi opieki wytchnieniowej realizowane były bezpłatnie w miejscu zamieszkania dla 12 Uczestników dla których zrealizowano 1699 godzin usług, wymagających wysokiego poziomu wsparcia, o znacznym stopniu niepełnosprawności. W ramach realizacji programu usług opieki wytchnieniowej CUS Połaniec zatrudnił 7 osób na umowę zlecenie.

Środki na sfinansowanie Programu " Opieka wytchnieniowa" - edycja 2025 pochodziły w 100% z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z Funduszu Solidarnościowego.

Ogólna liczba osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi opieki wytchnieniowej	w tym (z kol. 1)			Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu	Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu	Łączna kwota zwrotu niewykorzystanych środków na realizację Programu z Funduszu Solidarnościowego wraz z odsetkami bankowymi
	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi opieki wytchnieniowej	Liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności którym przyznano usługi opieki wytchnieniowej	Liczba dzieci w wieku do 16 r.ż.				
1	1a	1b	1c	2	3	4	5
12	12	0	0	1699	76 251,12	70 458,58	6429,24

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – opaski bezpieczeństwa oraz teleopieka na terenie Gminy Połaniec

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, moduł II. Program był realizowany od stycznia do grudnia 2025r. głównym jego założeniem była poprawa bezpieczeństwa osób starszych oraz ułatwienie im samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, zapewnianej dzięki pomocy jednego, nowoczesnego, niezwykle poręcznego urządzenia. W ramach realizacji programu 51 mieszkańcom gminy Połaniec CUS użyczył 51 opasek bezpieczeństwa wyposażonych w takie funkcje jak:

- wezwanie pomocy SOS jednym przyciskiem,
- automatyczny SOS przy upadku i bezruchu,
- medyczne pomiary tętna i saturacji,
- lokalizacja w chwili zgłoszenia,
- możliwość prowadzenia rozmowy przez opaskę,
- przypomnienie o zażyciu leków,
- ładowanie indukcyjne w zestawie

Zakup opasek był możliwy dzięki przystąpieniu przez Gminę Połaniec/Centrum Usług Społecznych do programu Korpus Wsparcia Seniora na rok 2025 – moduł II oraz otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej - budżetu państwa środkach w kwocie 10 186,00 zł oraz środkach własnych Gminy Połaniec 10 595 zł. Całkowita wartość programu wynosi 20 781 zł.

Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”

Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, w postaci dodatku motywacyjnego.

Wojewoda Świętokrzyski w 2024 roku zgodnie z zapisami Uchwały Nr 62 przyznał Gminie Połaniec środki finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 489 232,80 zł (z czego wykorzystano 384 128,95zł) na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w postaci dodatku motywacyjnego dla pracowników CUS. Termin realizacji zadania 01.01.2025 do dnia 31.12.2025r.

Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2024-2027”

Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiatu lub województwa) lub przez podmioty wykonujące zadania publiczne na ich zlecenie.

Wojewoda Świętokrzyski w 2024 roku zgodnie z zapisami Uchwały Nr 63 z dnia 19 czerwca 2024 przyznał Gminie Połaniec środki finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 28 778,40zł, (z czego wykorzystano 28 378,67 zł) na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w postaci dodatku motywacyjnego dla pracowników CUS. Termin realizacji zadania 01.01.2025 do dnia 31.12.2025r

Program „Asystent rodziny w 2025 roku”

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zadanie finansowane jest z Funduszu Pracy.

W ramach Programu dofinansowane są:

- dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2400 zł., podzielonego na 12 części odpowiadających miesiącom zatrudnienia, w wysokości do 200 zł. za każdy przepracowany miesiąc, proporcjonalnie do wymiaru etatu,
- koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) ponoszone od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Kwota dofinansowania wykorzystana: 47 381,66 zł, w tym:

- 1) dodatki do wynagrodzeń Asystentów Rodziny (styczeń-grudzień 2025 r.) – 4 800,00zł

2) kosztów zatrudnienia Asystentów Rodziny – 42 581,66 zł

Program realizowany był w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

Projekt pn. „Placówka Wsparcia Dziennego Marzenia i Pasje” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne Działanie 09.05 Wspieranie rodzin oraz pieczy zastępczej, numer projektu: FESW.09.05-IZ.00-0028/23

Od dnia 24 września 2024 r. funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego „Marzenia i Pasje” utworzona w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Połaniecu.

Placówka jest prowadzona w formie specjalistycznej i zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań oraz zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne oraz logopedyczne.

Koszt całkowity projektu	1 441 868,78 zł	
Źródła finansowania projektu	kwota dofinansowania	1 361 868,78 zł
	w tym:	środki europejskie 1 225 588,46 zł
		dotacja celowa z budżetu państwa 136 280,32 zł
	wkład własny Gminy Połaniec	80 000,00 zł
Termin rozpoczęcia projektu	01.02.2024r.	
Termin zakończenia projektu	30.06.2026r.	

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych, zwłaszcza wsparcia dla rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Grupę docelową stanowią rodziny, w tym rodziny dysfunkcyjne lub rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny z dziećmi i ich otoczenia, rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, rodziny wielodzietne, rodziny osób z niepełnosprawnościami, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby doświadczające przemocy, ofiary przemocy.

W ramach placówki dostępne były następujące formy wsparcia:

- opieka i wychowanie, organizacja czasu wolnego
- wyjazdy warsztatowe dla rodzin i dzieci (odbyły się dwa wyjazdy 6-cio i 7dniowy – Giżycko, Rowy)
- spotkania integracyjne dla rodzin – odbyło się 7 spotkań
- zajęcia dla dzieci według ich potrzeb i zainteresowań (robotyka, ekologia, dietetyka, warsztaty kompetencji społecznych, zabawa i zajęcia sportowo-muzyczno-ruchowe)
- pomoc w nauce (matematyka, j. angielski)
- Terapia SI
- Terapia biofeedback
- Zajęcia z psychologiem dla rodziców
- Terapia pedagogiczna dla rodziców i dzieci
- Poradnictwo prawne dla rodziców

W powyższych działaniach udział wzięło 18 rodziców oraz 28 dzieci.

Projekt pn. „Centrum Usług Społecznych w Połańcu” realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne. Działanie 09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych – Centra Usług Społecznych

W dniu 11.03.2024 r. Gmina Połaniec podpisała umowę o dofinansowanie projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w Połańcu” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

Koszt całkowity projektu	7 346 431,73 zł	
	Kwota dofinansowania	6 979 110,03 zł
Źródła finansowania projektu	w tym:	środki europejskie 6 244 466,97 zł
		dotacja celowa z budżetu państwa 734 643,06 zł
	wkład własny Gminy Połaniec	367 321,70 zł

Termin rozpoczęcia projektu	01.09.2024r.
Termin zakończenia projektu	31.08.2027r.

Od dnia 01.01.2025 r. do dnia 31.12.2025r. realizowany był Plan Wdrażania CUS (Kamień Milowy 2):

1. Stworzona została struktura organizacyjna CUS.
2. Opracowane i dostosowane zostały dokumenty formalno-prawne niezbędne do funkcjonowania CUS (regul. organizacyjny, dokumenty związane z bezpieczeństwem informacji i danych osobowych, dokumenty organizacyjno-księgowe, dokumenty dotyczące praw i obowiązków pracowników itp.).
3. Świadczone były usługi społeczne z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz wsparcia rodziny.
4. Realizowany był Plan Organizowania Społeczności Lokalnej w formie działań wspierających usługi społeczne.

Został wykonany Monitoring przebiegu realizacji Planu Wdrażania CUS. Monitoring miał charakter diagnostyczny i poznawczy, służąc lepszemu zarządzaniu usługami. Kluczowe cele przeprowadzonego monitoringu usług społecznych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Połańcu:

1. Ocena dostępności i jakości: Sprawdzenie, czy oferowane usługi (np. turnusy rehabilitacyjne, kolonie profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży) są dostępne dla potrzebujących i jakiej są jakości.
2. Diagnoza potrzeb społeczności: Analiza aktualnych potrzeb mieszkańców, aby dostosować do nich ofertę usług społecznych,
3. Wsparcie deinstytucjonalizacji: Przejście od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w środowisku lokalnym.
4. Optymalizacja zarządzania świadczeniem usług w CUS w Połańcu: Śledzenie wskaźników zasobów, produktów i rezultatów w celu szybkiej reakcji na problemy.
5. Analiza wartości usług: Badanie efektywności kontraktowanych usług społecznych.

Przeprowadzony monitoring jednoznacznie wskazał, że dotychczasowe działania CUS skutecznie i efektywnie służą realizacji celu zapewnienia powszechnego dostępu do usług społecznych i zdrowotnych dla 1000 mieszkańców Gminy Połaniec.

W projekcie zaplanowano kolejne etapy realizacji:

- Przegląd założeń Planu Wdrażania CUS - Kamień Milowy 3 (1.01.2026 - 31.10.2026)
- Realizacja zaktualizowanego Planu Wdrażania CUS - Kamień Milowy 4 (1.11.2026 - 31.08.2027)

W projekcie zaplanowano poniższe usługi:

1. Usługi skierowane do rodzin:

➤ usługi dla rodzin dysfunkcyjnych

Na pakiet usług dla rodzin składają się:

- Wywiad i diagnostyka rodziny
- Treningi grupowe dla rodziców/opiekunów: pt. Odbudowa relacji rodzinnych
- Trening Integracji Emocjonalnej
- Trening Komunikacji w rodzinie
- Trening Kompetencji Rodzicielskich
- Wsparcie dla dzieci/młodzieży podczas treningów rodziców w zakresie wspierania rozwoju dziecka
- terapia taktylna
- terapia SI
- Trening zastępowania agresji lub zaj. Animacyjne
- Warsztaty dla rodzin pt. Twórcze spędzanie czasu z dzieckiem
- Indywidualne wsparcie specjalistyczne rodziny/ jej członków

➤ usługi z zakresu profilaktyki rodziny

Na profilaktyczny pakiet wsparcia rodziny składa się:

- Profilaktyka prozdrowotna: prelekcje/ wykłady specjalistów jak rozpoznać potrzeby, problemy dziecka na każdym etapie rozwoju i w każdym obszarze zdrowia (fizycznego, psychicznego i społecznego). W zależności od wyników diagnozy prelekcje pedagoga, psychologa, logopedy, neurologopedy, dietetyka, fizjoterapeuty.
- Opieka i animacje dla dzieci lub zajęcia z profilaktyki prozdrowotnej dla dzieci/młodzieży.

- Konsultacje specjalistyczne dla rodzin (psychologa, logopedy, neurologopedy, dietetyka, fizjoterapeuty).
 - Fundament kompetencji rodzicielskich: emocje, relacje, konflikt, komunikacja, reakcja - jak dbać o relacje i budować kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.
 - Problemy XXI wieku i ich konsekwencje (uzależnienia, w szczególności: fonoholizm, patostreaming, przemoc rówieśnicza, presja dotycząca nauki, nieakceptowanie siebie, problemy w relacjach z rówieśnikami, dziewczyną, chłopakiem, brak uwagi ze strony rodziców/ zaniedbanie emocjonalne dzieci, członków rodziny, depresja
 - działania z zakresu kształtowania postaw antydyskryminacyjnych.
- 10 – dniowe kolonie profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży - 20 dzieci

2. Usługi zdrowotne:

- profilaktyka i diagnostyka wad postawy, wad wzroku (optometryczna) i dietetyczna dla dzieci i młodzieży w wieku 4-18 lat

3. Usługi skierowane do osób sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnością:

- Usługa w zakresie wsparcia opiekunów faktycznych

4. Usługi skierowane do osób starszych, osób z niepełnosprawnością – zrealizowane w 2025 r.:

- Mobilne usługi rehabilitacyjne, fizjoterapeutyczne – 1200 godzin/120 osób
- Mobilne usługi dietetyczne, logopedyczne – 960 godzin/ 68 osób
- Mobilne usługi pielęgnacyjne fryzjerskie, podologiczne – 80 usług/ 60 osób
- 14 dniowe turnusy rehabilitacyjne – 20 osób
- Usługa transportu indywidualnego – 73 osób
- Zakup zestawów „Bezpieczny senior” – 93 osoby
- Usługi remontowo-porządkowe – 80 usług/43 osoby.

5. Działania wspierające dla rodzin, osób starszych, osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia:

W ramach działań wspierających usługi społeczne Stowarzyszenie Działaj z Energią realizowało zadanie publiczne polegające na aktywizacji i integracji uczestników projektu poprzez organizację 4 wydarzeń połączonych z zajęciami antydyskryminacyjnymi. Wydarzenia te połączyły tradycję z nowoczesną edukacją społeczną.

„Most Wspólnoty”: Odbył się w plenerze nad rzeką Czarną. Kluczowym elementem była integracja poprzez tradycję oraz symboliczne budowanie więzi. Ważny aspekt stanowiły warsztaty „Przeciw uprzedzeniom”, promujące postawy antydyskryminacyjne.

„Swego nie znacie”: Skoncentrowane na lokalnym dziedzictwie artystycznym w budynku CKiSZ. Zaprezentowano wystawę twórczości nieprofesjonalnej, wzbogaconą o prelekcję edukacyjną na temat walki z wykluczeniem społecznym oraz występ kapeli ludowej.

Cykl: „Spotkania w rytmie kultury”

Działanie to zapewniło uczestnikom projektu dostęp do wysokiej jakości oferty kulturalnej, dopasowanej do zróżnicowanych preferencji:

- **Film:** Indywidualne wyjścia do kina „Impresja”.
- **Muzyka:** Udział w koncercie Sławka Uniatowskiego.
- **Taniec:** Andrzejkowa potańcówka z muzyką na żywo (Kapela „Od Połańca”), która sprzyjała integracji towarzyskiej i podtrzymywaniu tradycji wspólnej zabawy.

Warsztaty: „Małe dzieła – wielka radość. Rękodzieło łączy pokolenia”

Zorganizowano cykl warsztatów artystycznych, które stały się platformą wymiany umiejętności manualnych:

- **Dla dorosłych i seniorów:** Warsztaty mydlarskie, tworzenie kwiatów z krepiny oraz stroików świątecznych.
- **Dla dzieci i młodzieży:** Zajęcia kulinarne („Fabryka czekolady”), animacyjne („Slimy”) oraz rękodzielnicze (prezenty mikołajkowe).

Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych

Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych to osoba, odpowiedzialna za opracowanie i realizację indywidualnych planów usług społecznych dla osób korzystających z usług Centrum Usług Społecznych w Połańcu. KIPUS współpracuje z osobą zainteresowaną, aby określić jej potrzeby i opracować plan, który pomoże jej osiągnąć wyznaczone cele.

W analizowanym okresie zrealizowano szeroki katalog usług społecznych, obejmujących zarówno wsparcie zdrowotne, opiekuńcze, rehabilitacyjne, jak i działania o charakterze integracyjnym oraz

poprawiające bezpieczeństwo i warunki życia uczestników. Kluczowym aspektem realizacji usług była ich dostępność oraz dostosowanie do indywidualnych potrzeb odbiorców, co znalazło odzwierciedlenie w liczbie sporządzonych Indywidualnych Planów Usług Społecznych. Łącznie opracowano 118 takich planów, które stanowiły podstawę do indywidualizacji wsparcia oraz systematycznego monitorowania postępów uczestników.

Organizowanie Społeczności Lokalnej

Praca Organizatora Społeczności Lokalnej (OSL) to jedna z kluczowych ról w nowoczesnym systemie pomocy społecznej, szczególnie w Centrach Usług Społecznych. OSL pracuje z całą społecznością, grupami sąsiedzkimi, organizacjami pozarządowymi i liderami lokalnymi. Jego praca opiera się na założeniu, że każda społeczność ma zasoby i potencjał, by samodzielnie rozwiązywać wiele swoich problemów, jeśli otrzyma odpowiednie wsparcie i impuls do działania.

Główne cele pracy OSL

- Budowanie więzi: Integrowanie mieszkańców i przełamywanie izolacji społecznej.
- Pobudzanie aktywności: Zachęcanie ludzi do brania spraw w swoje ręce (oddolne inicjatywy).
- Wzmacnianie sprawstwa: Edukowanie liderów, jak skutecznie działać dla dobra wspólnego.

Zgodnie z „Planem Organizowania Społeczności Lokalnej”, praca OSL opiera się na kilku strategicznych filarach:

- Rozwój oparty na zasobach: OSL odchodzi od skupiania się na deficytach, a koncentruje się na identyfikacji i mobilizacji lokalnych potencjałów ludzkich, instytucjonalnych, materialnych i kulturowych.
- Realizacja Programu Wsparcia Inicjatyw Społecznych OSL aktywnie wspiera mieszkańców (Grupy Nieformalne) w pozyskiwaniu mikrograntów na oddolne działania, minimalizując barierę biurokratyczną i pomagając w pisaniu wniosków oraz rozliczeniach. OSL wspierał od sierpnia 2025 roku realizację 14 Inicjatyw Społecznych w 9 miejscowościach, w których udział wzięło 1006 uczestników, a 157 osób bezpośrednio zaangażowało się w przygotowania tych wydarzeń.
- Wsparcie i profesjonalizacja NGO: OSL pełni rolę mentora dla lokalnych stowarzyszeń, oferując wsparcie w logice projektowej, pozyskiwaniu funduszy, oraz sieciowaniu

podmiotów. Wspiera również zakładanie nowych podmiotów (np. przekształcanie grup nieformalnych w Koła Gospodyń Wiejskich).

- Integracja międzypokoleniowa i walka z izolacją: Inicjowanie wydarzeń, które łączą dzieci, młodzież i seniorów, a także wspierają grupy wrażliwe.
- Dodatkowa inicjatywa solidarnościowa: Ponadto w grudniu 2025 r. OSL koordynował akcję „Świąteczna Poczta Życzliwości”. W jej ramach zorganizowano międzypokoleniowe tworzenie kartek świątecznych, co zaowocowało wysłaniem blisko 300 ręcznie robionych kartek do 20 pensjonariuszy mieszkających w 8 różnych Domach Pomocy Społecznej. Był to modelowy przykład inicjatywy tzw. "miękkiej", realizowanej bez dużych nakładów finansowych, integrującej różne sektory gminy (m.in. przedszkola, szkoły, świetlice, Kluby Seniorów, organizacje pozarządowe)

Działalność Organizatora Społeczności Lokalnej w Połaniu ma na celu transformację lokalnego systemu wsparcia z modelu opiekuńczego na aktywizujący i partycypacyjny.

W ciągu 8 miesięcy pracy OSL poznawał lokalnych liderów, diagnozował potrzeby środowisk i tworzył mapę zasobów. W ramach działań OSL wspierał lokalne środowiska w podejmowaniu aktywności, inicjował procesy wymiany doświadczeń, podnoszenia wiedzy i pozyskiwaniu środków na działania statutowe organizacji pozarządowych.

Program Ośłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć” – edycja 2025.

Gmina Połaniec/Centrum Usług Społecznych otrzymała dofinansowanie na realizację projektu pn. „**Razem przeciw przemocy**”, współfinansowanego w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć” – edycja 2025. Projekt był realizowany w ramach Priorytetu III – Współpraca międzyinstytucjonalna.

Głównym celem przedsięwzięcia było wzmocnienie i rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej ze względu na płeć, w szczególności poprzez usprawnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób doznających przemocy.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

Działanie1

W dniach od 21 do 22 października 2025 r. w Kazimierzu Dolnym odbyło się dwudniowe szkolenie specjalistyczne dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Celem szkolenia było podniesienie kompetencji zawodowych oraz poszerzenie wiedzy uczestników w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – 20 osób.

Działanie2

W dniach od 8 do 10 grudnia 2025 r. przeprowadzono szkolenia stacjonarne skierowane do przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. pracowników oświaty, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, Policji, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych podmiotów. Szkolenia miały na celu wzmocnienie kompetencji aktywnych i potencjalnych członków grup diagnostyczno-pomocowych, a także rozwój umiejętności niezbędnych do pracy z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy – 150 osób.

Działanie3

Zrealizowano dwa spotkania w dniach 8 i 10 grudzień 2025r. o charakterze konsultacyjnym i monitoringowym z udziałem przedstawicieli lokalnych instytucji, w tym m.in. Centrum Usług Społecznych w Połańcu, Urzędu Miasta i Gminy w Połańcu, Komisariatu Policji w Połańcu, placówek ochrony zdrowia, oświaty oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Celem konsultacji było opracowanie i wdrożenie jednolitych zasad współpracy służb, w szczególności w zakresie: lokalnego kwestionariusza oceny czynników ryzyka wystąpienia przemocy domowej, procedury bezpieczeństwa rodziny oraz wsparcia dziecka, zasad współpracy służb w ramach procedury „Niebieskie Karty”, procedury zabezpieczenia dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele m.in.: Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji w Połańcu, szkół i przedszkoli z terenu gminy oraz Centrum Usług Społecznych w Połańcu. Przeprowadzone konsultacje przyczyniły się do rozwoju kompetencji zawodowych i osobistych uczestników oraz do stworzenia spójnego systemu współpracy, usprawniającego przepływ informacji i koordynację działań pomocowych pomiędzy instytucjami – 15 osób.

W ramach projektu **przeszkolono ponad 170 osób**. Wszyscy uczestnicy otrzymali zaświadczenia potwierdzające udział w szkoleniach. Działania szkoleniowe i konsultacyjne umożliwiły pogłębienie wiedzy, wymianę doświadczeń oraz poznanie różnych perspektyw w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Zdobyte kompetencje pozwolą na skuteczniejsze realizowanie procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi, znowelizowanymi przepisami prawa.

Inne działania CUS wynikające z ustawy o pomocy społecznej

CUS współpracuje z jednostkami organizacyjnymi gminy w zakresie przyznawania i zabezpieczenia dożywiania dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej.

Z zespołem Caritas przy Parafii p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych Ośrodek współpracuje w kwalifikowaniu osób do „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027. W 2025 roku wydano skierowania do w/w programu przez Caritas przy Parafii p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Połańcu dla 46 rodzin.

Kwota kryterium dochodowego wyniosła 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł dla rodziny.

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który stanowi, iż zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest „udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym”, ściśle współpracujemy z sołtysami, z policją, schroniskami, noclegowniami woj. świętokrzyskiego szczególnie w sprawie zimowego zabezpieczenia socjalnego, wspólnie monitorujemy środowiska szczególnego ryzyka.

Współpracujemy z Sądem Rejonowym w Staszowie, biorąc udział w naradach, konsultacjach i rozprawach sądowych; sprawowanie opieki prawnej zatwierdzonej wyrokami sądowymi.

Pracownicy socjalni współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP, utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy.

Pracownicy socjalni pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym; wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności w Opatowie; przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy

społecznej z innych gmin.

Centrum Usług Społecznych prowadził również postępowania (z zakresu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) na wniosek Zakładów Opieki Zdrowotnej jak i ich świadczeniobiorców – celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 23 takich postępowań.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W 2025 r. CUS kontynuował realizację pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asysty rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Centrum mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Asystent rodziny w czasie wspólnych działań z członkami rodziny pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, opiekować się i wychowywać dzieci. Doradza jak zarządzać budżetem domowym. Informuje jak działają urzędy, szczególnie placówki wsparcia rodziny i dziecka, a także wyjaśnia jak wypełniać dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, w zależności od potrzeb rodziny. Asystent rodziny pracuje jednocześnie średnio z 10 - 15 rodzinami.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, który pozwala jej, o ile to możliwe, na samodzielne funkcjonowanie i wychowywanie dzieci.

W 2025r. pracę na rzecz rodzin realizowało 2 asystentów rodziny w ramach umowy o pracę, zatrudnionych w wymiarze całego etatu. Asystenci rodziny wsparciem obejmowali łącznie 18 rodzin, w rodzinach objętych asystenturą przebywało łącznie 43 dzieci.

W trakcie roku 3 rodziny zakończyły współpracę z asystentem:

- 2 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę
- 1 ze względu na brak efektów, niezrealizowane cele.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki według następujących zasad:

-10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

-30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

-50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2025r. w pieczy zastępczej było 10 dzieci, w tym 2 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka i 8 dzieci w rodzinie zastępczej.

W związku z tym gmina poniosła wydatki w wysokości 104 235,11zł, w tym:

- 20 624,57 zł za dzieci umieszczone w Rodzinnym Domu Dziecka
- 60 546,38 zł za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych
- 23 064,16 zł na koszty objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W ramach swoich działań wynikających m.in. z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gmina realizuje zadania m.in. budowy systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (tzn. tworzy Zespół Interdyscyplinarny składający się z przedstawicieli instytucji i służb wskazanych w ustawie,

mający na celu m.in. realizację procedury „Niebieskie Karty” oraz pracę z rodzinami, w których istnieje uzasadnione podejrzenie, że dochodzi do przemocy). Jednym z ważnych elementów systemu jest CUS, który zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną i finansową Zespołu. Jak również pracownicy socjalni, którzy z racji swoich uprawnień i kompetencji są obligatoryjnie powoływani do grup diagnostyczno-pomocowych, pracujących z konkretnymi rodzinami, w których wystąpiła przemoc. Według danych CUS jako administratora Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025r. prowadzono pracę z 52rodzinami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w których łącznie wychowywało się61dzieci. W rodzinach, w których dochodzi do przemocy nieuniknione jest pojawienie się trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, w związku z czym pracownicy socjalni zobligowani są prowadzić pracę z rodziną.

W 2025 roku 5 rodzin skorzystało z pomocy finansowej w CUS, 74osobom udzielono wsparcia emocjonalnego w formie porad oraz pracy socjalnej. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia i wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Działania pracownika socjalnego koncentrują się na wspieraniu rodzin w trudnych sytuacjach życiowych oraz zapewnieniu odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju dzieci.

Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez grupy diagnostyczno – pomocowe, które na posiedzeniu w obecności zaproszonej osoby doznającej przemocy domowej dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i we współpracy z osobą doznającą przemocy domowej, opracowuje indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga .

Grupa diagnostyczno-pomocowa, po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową, w jej obecności, dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji w celu zmiany jej postępowania.

Jeżeli w trakcie działań realizowanych w ramach procedury zachodzi podejrzenie, że osoba stosująca przemoc domową dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy domowej, wypełnia się kolejny formularz „Niebieska Karta – A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia przemocy domowej.

Spotkania z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową nie mogą być organizowane w sposób umożliwiający im wzajemny kontakt.

Odstąpienie od dalszych działań lub zakończenie procedury Niebieskie Karty wymaga udokumentowania w formie protokołu.

Po zakończeniu procedury Niebieskie Karty grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania monitorujące przez okres 9 miesięcy. Działania, o których mowa powyżej polegają w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób w niej uczestniczących, składaniu wizyt, poradnictwie i udzielaniu wsparcia.

W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodzi: dzielnicowi, pracownicy socjalni, pedagodzy, wychowawcy, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Gminnej Komisji Problemów Alkoholowych oraz przedstawiciele ochrony zdrowia. Problem przemocy często jest przyczyną bądź skutkiem wielu innych, złożonych trudności, jakich doświadcza rodzina. Skala problemów, z którymi spotykają się członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec i grup diagnostyczno-pomocowych wymaga interdyscyplinarnego podejścia. Współpraca specjalistów z różnych dziedzin gwarantuje kompleksową pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy i daje szansę rozwiązania ich problemów.

W roku 2025 działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej objętych było 52 rodziny, w których łącznie wychowywało się 43 dzieci, wpłynęło 29 NK:

(26 NK założone przez policję, 1- pomoc społeczna, 1- oświata; 1 przekazana przez inny Zespół zgodnie z właściwością miejscową osoby doznającej przemocy). W ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” odbyło się 193 spotkania grup diagnostyczno-pomocowych. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec zebrał się 8 razy.

Liczba procedur „Niebieskie Karty” w 2025 roku

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec prowadził łącznie 52 procedury „Niebieskie Karty” z czego procedury zostały wszczęte w latach:

Rok wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”	Ilość prowadzonych w 2025r procedur „Niebieskie Karty” z lat:
2022r	1
2023r.	6

2024r.	23
2025r.	22
W sumie	52

Źródło: Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec

W 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec zakończył procedurę „Niebieskie Karty” w 31 rodzinach. Łącznie zakończono 31 procedur „Niebieskie Karty A”

- 29 z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej,

-2 z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Zakończone procedury w 2025 roku	
Rok wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”	Ilość Zakończonych procedur „Niebieskie Karty A” założone w latach:
2023r	2
2024r.	13
2025r.	16
W sumie	31

W roku 2025 Zespół Interdyscyplinarny wziął udział w kampanii oraz wydarzeniu lokalnym:

1. Kampania „Dzieciństwo bez przemocy”. Kampania realizowana jest po raz czwarty na terenie Miasta i Gminy Połaniec z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego, który zaprosił do współpracy lokalne instytucje. W ramach kampanii udało się zrealizować wiele cennych inicjatyw i działań w zakresie problematyki przemocy. W ramach działań m.in. zorganizowano otwarty dyżur członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec. Warto zaznaczyć, że nie tylko podczas trwania kampanii osoby doświadczające przemocy lub zagrożone przemocą, mają możliwość uzyskania profesjonalnej pomocy, mogą to zrobić w każdej chwili. W

tym roku po raz pierwszy akcja została połączona z kampanią realizowaną przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci. Dzięki temu wydarzenie wpisało się w ogólnopolskie działania, których celem jest podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy, jej skutków oraz dróg pomocy.

2. Pożegnanie z Truskawką – udział w lokalnej imprezie wraz z przedstawicielami ZI oraz KP w Połańcu, zorganizowano stanowisko, gdzie pracownicy CUS oferowali m.in. dla najmłodszych gry i zabawy, malowanie twarzy, czesanie warkoczów, robienie tatuaży, możliwość obejrzenia z bliska radiowozu, porozmawiania z Policjantem, natomiast dla dorosłych przygotowano stoisko profilaktyczne dot. materiałów edukacyjnych na temat zjawiska przemocy, jak również zachęcano do korzystania z usług społecznych, które są dostępne w CUS.

Prowadzony jest również kolportaż ulotek „STOP PRZEMOCY RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ” opracowany dla potrzeb CUS jak i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci, prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom

dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Od 1 stycznia 2018 r. obok Karty w tradycyjnej formie członkowie rodzin wielodzietnych mogli otrzymywać karty w formie aplikacji Obywatel na urządzenie mobilne (smartfon, tablet).

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Połańcu przyjął **34** wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny oraz wydał **65** kart (w postaci tradycyjnej - 65 szt., a elektronicznej – 65 szt.)

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Świadczenia rodzinne są formą pomocy państwa skierowaną do rodzin spełniających odpowiednie kryteria. Są one rodzajem trwałej pomocy udzielanej przez państwo z powodu ochrony rodziny i wielodzietności oraz niepełnosprawności. Powyższe świadczenia finansowane są ze środków publicznych, a ich wysokość jest ustalona kwotowo, co oznacza, że świadczenia rodzinne wypłacane są w takiej samej wysokości wszystkim osobom spełniającym ustawowe kryteria do ich otrzymania. Zgodnie z zapisami ustawy świadczeniami rodzinnymi są zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na podstawie złożonego wniosku i wymaganej dokumentacji.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego 674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody członków rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy oraz zmiany w sytuacji dochodowej stanowiące utratę i uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 135 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe)
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie)
- 3) samotnego wychowania dziecka (193zł miesięcznie na dziecko)
- 4) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł miesięcznie na trzecie i następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego)
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat; 110 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia)
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100zł jednorazowo - każda klasa szkoły policealnej włącznie oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne)
- 7) podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie, lub 69 zł na dojazd do szkoły).

Świadczenia wypłacone w 2025r.

Wyszczególnienie	2024r.	
	Liczba świadczeń	Kwota
1. Zasiłki rodzinne	1 228	157 462,30
2. Dodatki do zasiłków	902	87 014,66
- urodzenie dziecka	1	1 000,00
- z tyt. urlopu wychowawczego	0	0,00
- z tyt. samotnego wychowywania dziecka	70	13588,31
- z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	192	21 132,51
- podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	218	15 695,56
- rozpoczęcia roku szkolnego	141	8 994,27

- wychowywania w rodzinie wielodzietnej	280	26 604,01
3. Jednoraz. zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	8	8000
4. Zasiłki pielęgnacyjne	3635	784 578,40
5. Zasiłek dla opiekuna	13	8 580,00
6. Świadczenie pielęgnacyjne	931	3 060 888,50
7. Świadczenie rodzicielskie	77	77 844,90
8. „Za Życiem”	0	0
Razem	6 794	4 184 368,76

Ze świadczeń rodzinnych w 2025 r. korzystało średnio 313 rodzin. Zasiłek rodzinny, który jest podstawowym świadczeniem rodzinnym pobierało średnio 52 rodziny.

W 2025 r. były prowadzone postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskano świadczenia nienależnie pobrane oraz nadpłacone na łączną kwotę 75 079,62 zł, z czego:

- 1) kwota w wysokości 7 107,88 zł pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych oraz nadpłaconych świadczeń w 2025r.;
- 2) kwota w wysokości 67 503,27 zł została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych;
- 3) od w/w nienależnie pobranych świadczeń zgodnie z ustawą naliczono odsetki ustawowe w kwocie 468,47 zł stanowiących dochód budżetu państwa.

„Złotówka za złotówkę”

Od stycznia 2016 r. rodziny, które przekraczają kryterium dochodowe stanowiące podstawę ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego (w okresie zasiłkowym trwającym do 1 listopada 2015r. kryterium wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie, w której wychowywane jest niepełnosprawne dziecko), dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" nie tracą całkowicie prawa do świadczeń, ale otrzymują

świadczenia obniżone o kwotę przekroczenia. Rozwiązanie to dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia się dziecka, samotnego wychowywania dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka, niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Cały proces ubiegania się o świadczenia obok tradycyjnej drogi "papierowej" jest realizowany również drogą elektroniczną. Za pośrednictwem systemów teleinformatycznych: ePUAP oraz emp@tia udostępniono możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o Kartę Dużej Rodziny oraz niezbędnych dokumentów jakie powinny zostać dołączone do wniosku (chodzi o takie, których obieg możliwy jest w postaci elektronicznej, a których uwierzytelnienie możliwe jest na poziomie osoby wysyłającej). CUS samodzielnie pozyskuje od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych m.in. informacje o: dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Świadczenia opiekuńcze

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są dwa rodzaje świadczeń opiekuńczych:

1) **zasiłek pielęgnacyjny** (od 1 listopada 2019r. – 215,84 zł) – świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat.

Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłaconego przy emeryturze lub rencie z ZUS, KRUS.

Z zasiłku pielęgnacyjnego w 2025r. korzystało 885 osób.

2) **świadczenie pielęgnacyjne** (od 1 stycznia 2025 r. – 2387,00 zł) – przysługuje:

1) matce albo ojcu,

- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 4) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Nowe regulacje dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego przewidują też, że osobom, o których mowa w punktach 1–3, rodzinie zastępczej i osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka sprawującym opiekę nad więcej niż jedną osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, wysokość świadczenia pielęgnacyjnego podwyższa się o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

Natomiast osoby, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, albo od dnia wejścia w życieniniejszej ustawy, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 43 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane.

W 2025 r. wypłacono 931 świadczeń na kwotę 3 060 888,50 zł.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje tylko i wyłącznie osobom, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne i utraciły do niego prawo z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna od 01 listopada 2018r. wynosi 620 zł, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

Wypłacono 13 świadczeń na kwotę 8 580,00 zł.

Do marca 2025 r. zasiłek pobierało 2 osoby, natomiast od kwietnia 2025 r. 1 osoba ze względu na uchylene decyzji w związku z umieszczeniem osoby wymagającej opieki w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wpłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1 000,00 zł miesięcznie.

Oświadczenie rodzicielskie może ubiegać się:

- matka lub ojciec dziecka (przy czym ojciec dziecka może ubiegać się o w/w świadczenie nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez matkę dziecka 14 tygodni pobierania świadczenia lub wcześniej niż w/w terminie w przypadku śmierci matki dziecka lub porzucenia przez nią dziecka),
- opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie tego dziecka) w przypadku objęcia dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),
- rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),
- osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcie opieką jednego dziecka;

- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcie opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojka dzieci lub objęcie opieką trojga dzieci;
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga dzieci lub objęcie opieką pięciorga dzieci;

Wyplacono 77 świadczeń na kwotę 77 844,90 zł.

Świadczenia rodzinne dla Obywateli Ukrainy

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,

– odpowiednio na zasadach i w trybach określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny prawo do świadczeń rodzinnych, ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym obywatel ten został wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3 (rejestr obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy), a w przypadku świadczeń przysługujących na dziecko – również dziecko zostało wpisane do tego rejestru.

W roku 2025CUS realizował świadczenia rodzinne, w tym:

- zasiłek rodzinny w raz z dodatkami: 1 wniosek,

Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2025 roku to 13 836,16 zł.

Zadania z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ośrodek od 01.01.2017r. realizuje ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"- w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi w wysokości 4 000 zł oraz wypłaty w/w świadczenia.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów.

Podstawowym warunkiem jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. oświadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

W 2025 r. nie przyznano świadczenia.

Program “Czyste Powietrze”

Na wniosek mieszkańca miasta i gminy Połaniec CUS wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego. Osoba fizyczna która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Żądanie wydania zaświadczenia następuje na wniosek, którego wzór reguluje rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia.

Jeżeli żądanie wydania zaświadczenia zostanie złożone w okresie:

- od 1 stycznia do 31 lipca danego roku - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia,
- od 1 sierpnia do 31 grudnia danego roku - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia.

Zgodnie z powyższym w przypadku żądania wydania zaświadczenia złożonego od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 31 lipca 2026 r. wysokość dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w 2024 r.

Gospodarstwo domowe tworzy:

- 1) osoba fizyczna (wnioskodawca) samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe)
- 2) osoba fizyczna (wnioskodawca) oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W 2025 roku zostało wydane w tej sprawie 28 zaświadczeń.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE Rodzina800 plus

Od stycznia 2022r. przyjmowaniem wniosków o świadczenie wychowawcze, ich rozpatrywaniem oraz przyznawaniem i wypłatą tego świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Na poziomie gminy zostało zadanie dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego dla spraw rozpoczętych i nie zakończonych do dnia wejścia przepisów.

W 2025r. wydano 6 rozstrzygnięć w sprawie świadczenia wychowawczego.

Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na dzień 31 grudnia 2025r. wyniósł: 0,00 zł.

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych to: 884,44 zł - odsetki oraz 1850,75 zł - należność główna.

DODATKI MIESZKANIOWE

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku oraz zmiany od dnia 1 lipca 2021 roku o dodatkach mieszkaniowych, dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkujących w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od 1 lipca 2021 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- jednoosobowym – 40%,
- wieloosobowym – 30%

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Idea dodatków mieszkaniowych sprowadza się do pokrycia ze środków publicznych części ponoszonych wydatków mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest więc świadczeniem publicznoprawnym, przysługującym osobie spełniającej określone prawem warunki, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatek mieszkaniowy jest szczególnym świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę na rzecz wskazanych w ustawie osób o niskich dochodach, którym przysługuje tytuł prawny do lokalu, w celu umożliwienia im zapłaty czynszu oraz pokrycia innych obciążających je wydatków za zajmowany lokal mieszkalny (opłaty dodatkowe, eksploatacyjne oraz niektóre koszty związane z zamieszkaniem w lokalu).

Tak więc prawo do dodatku jest uzależnione od:

- wysokości dochodu w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego,
- wydatków ponoszonych przez to gospodarstwo na mieszkanie.

Niskie dochody to podstawowy warunek uzyskania dodatku mieszkaniowego. Jednak ważna jest również wielkość powierzchni użytkowej (określonej powierzchni lokalu), którą dysponuje osoba/rodzina ubiegająca się o wsparcie. Ustawa o dodatkach mieszkaniowych ściśle określa kryteria powierzchni użytkowej lokalu, jaka uprawnia do otrzymania pomocy.

Informacja o przyznanych dodatkach mieszkaniowych za 2025 r.

Wnioski rozpatrzone	Ogółem	19
Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	1 osobowych	6
	2 osobowych	2
	3 osobowych	6
	4 osobowych	4
	5 osobowych	1
	6 osobowych i więcej	0
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	do 50 zł./ miesięcznie	1
	51-100 zł./ miesięcznie	6
	101-150 zł./ miesięcznie	0
	151-200 zł./ miesięcznie	0
	powyżej 200 zł./ miesięcznie	12
Wysokość dodatku mieszkaniowego	najniższy dodatek	46,30
	średni dodatek	211,25

Liczba złożonych wniosków i wartość wypłaconych dodatków w 2025 r.

Miesiąc	Liczba złożonych wniosków w 2025 r.	Wartość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2025r.
Styczeń	1	1 670,71
Luty	4	1 669,28
Marzec	3	2 300,53
Kwiecień	2	1 553,18
Maj	0	2 003,93
Czerwiec	1	2 003,93
Lipiec	1	2 483,02
Sierpień	3	2 519,29
Wrzesień	3	2 172,73
Październik	0	2 361,27
Listopad	1	1 773,90
Grudzień	0	2 009,84
Razem	19	24 521,61

Zestawienie wypłat dodatków mieszkaniowych wg podziału na rodzaj zarządu

Lp.	Rodzaj zarządu	Dodatki mieszkaniowe i ryczałty (w zł)
1.	Gmina	3 329,25
2.	Spółdzielnie Mieszkaniowe	21 192,36
3.	Zasoby prywatne	0,00
	Ogółem	24 521,61

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2026r., poz. 79) osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego stała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł to przysługuje świadczenie „złotówka za złotówkę”.

Przy zastosowaniu reguły „złotówka za złotówkę” rodzice otrzymujący świadczenie po przekroczeniu ustawowego kryterium dochodu nie tracą prawa do świadczeń i będą mogli je nadal otrzymywać, ale w odpowiednio niższej wysokości.

Zasada ma zastosowanie, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę 1 209,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczeń z funduszu (przysługująca danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na które ustalane jest prawo do tego świadczenia).

W takiej sytuacji świadczenie z funduszu alimentacyjnego zostanie przyznane w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jaka przysługuje danej osobie a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 1000,00 zł. Świadczenie te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych, jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione.

Liczbę osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Połaniec w roku 2025 przedstawia poniższa tabela.

Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeniobiorców	Liczba wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny	14	Małoletnie osoby uprawnione -17 Pełnoletnie osoby uczące się uprawnione -2	306

W w/w okresie wypłacono świadczenia:

Liczba rodzin otrzymujących świadczenia alimentacyjne	Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Należności pozostałe do zapłaty z tytułu funduszu alimentacyjnego	Kwoty wyegzekwowanych należności od dłużników
14	61	141 448,76	Należność główna – 2 489 927,02 zł Odsetki 1 301 755,99 zł. Razem: 3 791 683,99 zł.	Należność główna – 44 173,24 zł Odsetki – 89 441,15 zł. Razem: 133 614,39 zł.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami liczonymi do dnia zwrotu.

Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych przebiega w następujący sposób:

- Określenie organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

W sytuacji, gdy dłużnik przebywa poza terenem naszej Gminy, zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika. Wnioski takie napływają również do naszej Gminy od organów właściwych wierzycieli. W 2025 roku wysłano 7 wniosków o prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, natomiast 3 wnioski wpłynęły do CUS w Połańcu z terenu innych Gmin.

- Wywiad alimentacyjny.

Do każdego dłużnika podlegającemu tutejszemu Ośrodkowi zostaje wysłane wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od dłużnika oświadczenia majątkowego. Łącznie na terenie Gminy Połaniec w 2025 roku przeprowadzono 3 wywiady alimentacyjne i odebrano 3 oświadczenia majątkowe.

- Działania zmierzające do aktywizacji dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie pracuje zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, do którego kierujemy wniosek o aktywizację zawodową dłużnika. Zobowiązujemy również dłużnika do dostarczenia zaświadczenia o zatrudnieniu, w przypadku podjęcia pracy zawodowej. W roku 2025 wysłano do Powiatowego Urzędu Pracy 2 wnioski o aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych.

- Przekazanie zebranych informacji organowi właściwemu wierzyciela oraz Komornikowi Sądowemu.

Zebrane informacje podlegają weryfikacji i zostają przekazane do odpowiednich instytucji. Bywa, iż na tym etapie działania wobec dłużnika alimentacyjnego zostają zakończone, ponieważ egzekucja zaczyna być skuteczna, lub dłużnik współpracuje i dalsze kroki są zbędne. Takich informacji w roku 2025 przekazano ok. 6.

- Wniosek o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 Kodeksu karnego oraz wnioski o zatrzymanie prawa jazdy.

W sytuacji, kiedy dłużnik alimentacyjny notorycznie uchyla się od współpracy, nie stawia się na wezwania, utrudnia pracę pracownikom CUS jednorazowo wystawiana jest decyzja o uchylaniu się dłużnika alimentacyjnego od zobowiązań alimentacyjnych. W 2025 roku wydano 3 decyzje. Na podstawie decyzji, do Prokuratury odpowiedniej dla wierzyciela kierujemy wniosek o ściganie za przestępstwo - złożono 1 wniosek. Kolejnym krokiem jest złożenie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy do odpowiednich Starostów Powiatowych.

- Obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa

Centrum Usług Społecznych na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37) w związku z art. 209 § 1 kodeksu karnego składał zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Staszowie w przypadku gdy łączna wysokość powstałych zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące (złożono 17 wniosków).

Opisane etapy postępowania dotyczą tylko dłużników alimentacyjnych, którzy przebywają na terenie Gminy. Jednak działania tutejszego CUS nie ograniczają się jedynie do postępowania wobec takich dłużników. Jest szereg podejmowanych działań, które prowadzone są w celu ustalenia miejsca pobytu dłużników alimentacyjnych. W tym przypadku jest to nie tylko współpraca z innymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komornikami, czy Urzędami Gmin, ale również z Policją, działami Ewidencji Ludności, Sądami Rejonowymi.

W przypadku dłużników alimentacyjnych, których zadłużenie przekracza okres 6 miesięcy, rejestrujemy i przekazujemy do Biura Informacji Gospodarczej. Centrum Usług Społecznych w Połańcu przekazuje informacje do biur: InfoMonitor, KRD oraz ERIF i uaktualnia te informacje średnio dwa razy w miesiącu. Do biur przekazanych jest ok. 64 nazwiska dłużników alimentacyjnych, wraz z danymi o ich aktualnym zadłużeniu. Wysoka ściągalność wobec dłużników alimentacyjnych jest wynikiem działań podejmowanych przez tutejszy CUS.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Połańcu w ramach zadań zleconych realizował następujące świadczenia:

Bon ciepłowniczy

30 września 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (dalej: „ustawa o bonie ciepłowniczym”).

Zgodnie z przepisami dotyczącymi wsparcia finansowego gospodarstwom domowym o niskich dochodach w obliczu wzrostu rachunków za ogrzewanie systemowe, bon ciepłowniczy miał być wypłacany tym gospodarstwom, które spełnią określone kryteria dochodowe i techniczne.

Podstawowym warunkiem jest korzystanie z ciepła systemowego, czyli sieci ciepłowniczej. Ponadto jednoskładnikowa cena ciepła netto w danej lokalizacji musi przekraczać 170 zł za gigadżul(GJ). W Połańcu w roku 2025 jednoskładnikowa cena ciepła wynosi poniżej 170 zł/GJ, dlatego bon ciepłowniczy nie przysługiwał.

POTRZEBY

I. Ewolucja systemu wsparcia i rola CUS

Współczesna poprawa jakości i warunków życia mieszkańców Gminy Połaniec niesie za sobą naturalny wzrost oczekiwań względem dostępności i różnorodności lokalnych usług społecznych. W odpowiedzi na te zmiany, Centrum Usług Społecznych (CUS) stało się centralną instytucją lokalnej sieci usługowej, integrującą rozproszone dotąd instrumenty wsparcia w jeden, spójny system.

Działalność Centrum opiera się na podejściu, które wykracza poza ramy tradycyjnej pomocy społecznej. CUS nie tylko wspiera osoby w trudnej sytuacji życiowej, ale buduje ofertę o charakterze powszechnym, dostępną dla ogółu społeczności – bez względu na kryterium dochodowe. Dzięki temu jednostka pełni funkcję koordynatora usług świadczonych zarówno przez zasoby własne, jak i podmioty zewnętrzne z sektora edukacji, kultury czy ochrony zdrowia.

II. Kluczowe obszary oddziaływania

Realizowany przez CUS model funkcjonowania pozwala na:

- **Integrację i innowacje:** wypracowanie i testowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie usług adresowanych do wszystkich mieszkańców.

- **Budowanie współodpowiedzialności:** zmianę postrzegania pomocy społecznej i promowanie idei samopomocy oraz zaangażowania wspólnoty lokalnej.
- **Efektywną diagnostykę:** stały monitoring potrzeb i potencjału środowiska dzięki bezpośredniemu kontaktowi pracowników z mieszkańcami.

Z analizy sytuacji społecznej wynika wyraźny trend: mieszkańcy coraz częściej poszukują wsparcia pozafinansowego. Rośnie zapotrzebowanie na profesjonalne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne formy wsparcia, które pozwalają na lepsze funkcjonowanie w codziennym życiu.

III. Priorytetowe potrzeby i zadania na przyszłość

Na podstawie bieżącej diagnozy i analizy zasobów, jako kluczowe dla dalszego rozwoju systemu pomocy i usług społecznych w Gminie Połaniec wskazuje się m.in.:

1. Inwestycję w kadre: Zapewnienie stabilności zatrudnienia oraz środków na stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników, co jest niezbędne do profesjonalnej realizacji coraz szerszego zakresu zadań.
2. Zabezpieczenie usług opiekuńczych i stacjonarnych: Utrzymanie płynności finansowej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz pokrywania kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej, gdy opieka domowa nie jest już możliwa.
3. Wsparcie rodziny i profilaktykę: Wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin poprzez:
 - kontynuację pracy placówki wsparcia dziennego,
 - realizację gminnych programów wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 - organizację warsztatów i zajęć podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz działań o charakterze profilaktycznym.
4. Aktywizację osób z niepełnosprawnościami: Rozwój i kontynuację projektów ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, stymulujących ich do aktywności społecznej i samodzielności.

5. Wspieranie zaangażowania obywatelskiego i inicjatyw oddolnych: Rozwój animacji lokalnej oraz promowanie roli mieszkańców jako aktywnych partnerów i współtwórców lokalnego systemu usług. Działania te mają na celu budowanie więzi sąsiedzkich, promowanie wolontariatu oraz udzielanie merytorycznego wsparcia grupom nieformalnym, co pozwala na przekształcenie społeczności z odbiorców pomocy w osoby realnie kształtujące swoje najbliższe otoczenie.
6. Kontynuacja dotychczasowych działań w ramach realizowanych projektów i programów.
7. Zabezpieczenie środków finansowych na wkład własny oraz realizację nowych projektów rozwojowych. Pozwoli to na dalsze pozyskiwanie funduszy zewnętrznych (krajowych i unijnych), które są niezbędne do wprowadzania nowoczesnych usług i poszerzania oferty CUS o nowe formy wsparcia.

Podsumowując, budowanie nowej oferty usług społecznych jest procesem ciągłym, wymagającym elastyczności w reagowaniu na potrzeby mieszkańców oraz ścisłej współpracy z partnerami lokalnymi, aby CUS mógł skutecznie realizować swoją misję poprawy jakości życia całej społeczności Gminy Połaniec.

Najnowszym wyzwaniem, dla polityki społecznej, również Gminy Połaniec, związanym z przyszłością najbliższych kilku dekad, jest proces deinstytucjonalizacji. W roku 2026 r. warto rozważyć opracowanie Lokalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji. Program ten może odpowiadać zdiagnozowanym bieżącym wyzwaniom społecznym i polegać na rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz na wypracowaniu i wdrożeniu rozwiązań, które umożliwią „niezależne życie” osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, osobom w kryzysie psychicznym i innym osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a dzieciom życie pod opieką rodzinną lub pod opieką zbliżoną do rodzinnej.

Sprawozdanie opracowała Ewa Tomalska Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Połańcu we współpracy z pracownikami Centrum.

Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Połańcu
/-/ Ewa Tomalska